

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARINDA Dijital Çağ Uygulamaları

Editör

Rabia Nazik Yüksel

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Erol Göka

Doç. Dr. İ. Tuncer Okay

Uzm. Dr. Hasan Kaya

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanhığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-671-6

Kitap Adı

Ruh Sağlığı ve Hastalıklarında Dijital Çağ Uygulamaları

Editör

Rabia Nazik Yüksel

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Erol Göka
Doç. Dr. İ. Tuncer Okay
Uzm. Dr. Hasan Kaya

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Göktuğ Ofset

Bisac Code

MED102000

DOI

10.37609/akya.1494

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Önsöz

Teknolojinin hızla geliştiği ve hayatın her alanında yerini aldığı günümüzde, tıp ve ruh sağlığı alanında da önemli yenilikler olmakta, geliştirilen veri toplama, işleme ve izleme cihazları, mobil sağlık uygulamaları, giyilebilir teknolojiler; sağlık alanında yapılan araştırmalara ve sunulan hizmetlere yeni bir boyut getirmektedir.

Alanyazın taraması yapıldığında, hızla gelişen teknolojinin ruh sağlığı alanındaki yeri ve dijital çağ uygulamaları ile ilgili ana dilimizde kaynakların kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu kitapta, güçlendirilmiş hasta kavramı, giyilebilir teknolojiler, bilgiye kolay erişimin doğurduğu olumlu ve olumsuz sonuçlar, bilginin niteliği ve içeriği, siberkondri, internetin sorunlu kullanımı ve dijital çağ müdahaleleri, internet oyun oynama bozuklukları, terapist ve yazılım destekli çevrim içi terapiler, duygudurum bozuklukları, psikotik bozukluklar, madde kullanım bozukluğu gibi psikiyatrik bozukluklarda geliştirilen dijital çağ müdahaleleri, çocuk ve ergen ruh sağlığında dijital çağla gelen sorunlar, siber zorbalık ve şiddet, dijital çağda karşılaşılan etik sorunlar gibi güncel bir çok başlık, en yeni araştırmalarla desteklenerek, ruh sağlığı ve hastalıkları alanında çalışan profesyonellere yönelik ele alınmıştır.

Ülkemizde bu alanda yazılan ilk kaynak kitap olan çalışmamızda emekleri ve katkıları için bölüm yazarlarımıza, kıymetli destekleri için Danışma Kurulumuzda yer alan Prof. Dr. Erol Göka, Doç. Dr. Tuncer Okay, Uzm.Dr. Hasan Kaya'ya, Ankara Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniđi çalışanlarına ve çalışmalarım sırasında her zaman yanımda olan aileme, dostlarıma, hocalarıma ve gösterdiği sabır için biricik kızım İpeke teşekkürlerimi sunuyorum.

Uzm. Dr. Rabia Nazik Yüksel

Ankara Şehir Hastanesi, Psikiyatri Kliniđi

Kasım 2019

İçindekiler

Bölüm 1

Dijital Çağda Hasta-Hekim İlişkisi ve
Güçlendirilmiş Hasta Kavramı 1

Dr. Rabia Nazik Yüksel

Bölüm 2

Mobil Sağlık Uygulamaları ve Giyilebilir Teknolojiler 9

Dr. Rabia Nazik Yüksel

Bölüm 3

Dijital Çağda Bilgiye Kolay Erişimin Olumlu Yönü:
Psikoeğitim.....17

Dr. Didem Özkan

Bölüm 4

Dijital Çağda İnternet Tabanlı Bilginin
İçeriği ve Niteliği 33

Dr. Didem Özkan

Bölüm 5

Dijital Çağ ve Siberkondriya 43

Dr. Hasan Kaya

Bölüm 6

İnternetin Sorunlu Kullanımı ve İnternet Oyun
Oynama Bozukluğu.....65

Dr. Emine Merve Akdağ

Bölüm 7

İnternetin Sorunlu Kullanımının ve İnternet Oyun
Oynama Bozukluğunun Tedavisi 99

Dr. Emine Merve Akdağ

Bölüm 8

Dijital Çağın Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Üzerine
Etkileri 125

Dr. Şenay KILINÇEL

Bölüm 9

Çevrim İçi Şiddet ve Zorbalık 137

Dr. Oğuzhan Kılınçel

Bölüm 10

Terapist ve Yazılım Destekli Çevrim İçi (Online)
Psikoterapi Uygulamaları 153

Dr. Işık Batuhan Çakmak

Bölüm 11

Duygudurum Bozukluklarının Tedavisinde
Dijital Çağ Müdahaleleri 179

Dr. Gamze Erzin

Bölüm 12

Şizofreni ve Diğer Psikotik Bozuklukların
Tedavisinde Dijital Çağ Müdahaleleri 189

Dr. Meral Oran Demir

Bölüm 13

Madde Kullanım Bozukluklarının Tedavisinde
Dijital Çağ Müdahaleleri 201

Dr. Salih Cihat Paltun

Bölüm 14

Dijital Çağda Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Alanında Etik Sorunlar..... 211

Dr. Aybeniz Civan Kahve